

Ἄν εἶχον στέργα στεγανά, κατάχαλκα τὴν φύσιν,
 Καὶ στόματα πολύβλωτα, καὶ διατόρους ὄπας,
 Μᾶλλον δ' ἂν ἔν ὡς ἀληθῶς εὐρέθη πάντα στόμα,
 Οὕτως ὁ πόλος ὁ πολὺς, ἢ χθῶν ὑγρά, καὶ τ' ἄλλα
 Ὅσα τῶν ὄντων ἔσχηκε τὴν σύστασιν τῷ κτίσῃ,
 Καὶ σοὶ προσπλέκειν ἤθελον ὑμνητηρίους αἶνους,
 Ὑπόθεν δὴ ποιούμενα τοὺς φθόγγους καὶ τοὺς κρότους,
 Καὶ τὰς κραυγὰς τε καὶ φωνὰς ἐκπέμποντα τοῖς κάτω,
 Ἄν πᾶσαν τὴν ὑφήλιον ἐπλήσον ἐγκωμίων
 Τῶν σῶν, αὐτάναξ εὐτυχῆς, καὶ τῶν κατορθωμάτων,
 Οὐδ' οὕτω πέρας ἔμελλον θεῖναι σοὶ τοῖς ἐπαινοῖς,
 Ὅποσοι προσπεφύκασι τῇ φύσει σου θεόθεν,
 Οὐ κορωνίδα τουτωνὶ τοῖς κατὰ σε πρακτεῖς κτλ.

Τὸ θρησκευτικὸν καὶ παραινετικὸν πνεῦμα, ὅπερ διακρίνει τὴν ἀρχαῖζουσαν ποίησιν, ἐξηγεῖ καὶ τὴν ψυχρότητά της. Ἄλλὰ μεθ' ἑλπὴν τὴν ἑλλειψίν δροσεροτέρας τινὸς πνοῆς ἢ ποίησις αὕτη παραβαλλομένη πρὸς τὴν ὁμοίαν τῶν ξένων ἔθνων, π. χ. πρὸς τὴν τῆς Ἄνω Ἰταλίας, ὅπου ἰδιαιτέρως ἐκαλλιεργήθη αὕτη¹, παρουσιάζεται ὡς εὐρισκομένη ἱκανῶς ὑψηλότερον ὑπὸ ἐποψίν ἐμπνεύσεως καὶ ἐκφράσεως. Τὸ τοιοῦτο γενικὸν πνεῦμα τῆς ἀρχαῖζούσης βυζαντινῆς ποιήσεως δύναται νὰ ἐξηγήσῃ καὶ τὸ φαινόμενον, ὅτι δι' αὐτὴν ὁ ἔρωσ εἶναι θεότης παντελῶς ἄγνωστος. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ποιητῶν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην ἢ ὑπέκει εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ ὑμνήσῃ τὸν ἔρωτα καὶ ν' ἀπεικονίσῃ κάπως τὸν αἰσθηματικὸν τῆς ψυχῆς κόσμον. Ἐξ ὅλης τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου ἔν μόνον ποίημα, ἀναφερόμενον εἰς τὸν μικρὸν πτερωτὸν θεόν, εἶναι γνωστὸν εἰς ἡμᾶς. Τὸ ποίημα τοῦτο², μακρόστιχον καὶ εἰς Ἀνακρεόντειον μέτρον, ἐγράφη ὑπὸ τινος Μάρκου Ἀγγέλου, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περὶ τὸν 14ον αἰῶνα. Ἐχει θέμα τοῦ τὸν ἔρωτα· ἀλλὰ δὲν εἶναι καθόλου καὶ κρησῖς αἰσθήματος ἀτομικοῦ, συγκινήσαντος τὴν ψυχὴν τοῦ ποιητοῦ· φαίνεται μᾶλλον ὡς προσπάθεια νὰ ἐξηγηθῇ ἡ φύσις τῆς ἀνικητου θεότητος. Ποιητικὴ ὁδηλαδὴ ἐπὶ τοῦ αἰωνίου θέματος ἄσκησις ἀνδρὸς προφανῶς σχολαστικοῦ, ὅστις γράφει :

1. Ἴδε διὰ τὴν ποίησιν αὐτὴν Gaspari. A'. 169.

2. Krumbacher : α', Β', 760 καὶ Δάμπρος δ', 3, 424 καὶ δ', 17, 273.

